

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

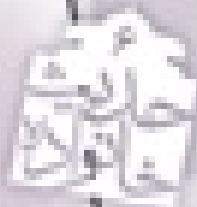
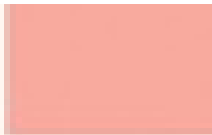
Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حدیث مرد در خانواده

نویسنده:

علی اکبر تقی زاده

ناشر چاپی:

معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	چهل حدیث مرد در خانواده
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۱	فهرست
۱۵	پیشگفتار
۱۷	مقدمه
۲۵	۱- محبوب ترین نهاد
۲۶	۲- آرامش انسان
۲۷	۳- تداوم نسل
۲۸	۴- عامل رشد معنوی
۲۹	۵- زن صالحه
۳۰	۶- همسر شایسته
۳۰	۷- همسر شایسته
۳۱	۸- امانت خدا
۳۲	۹- حق زن
۳۳	۱۰- دعای خانواده
۳۴	۱۱- نماز خانواده
۳۵	۱۲- خصال سه گانه
۳۶	۱۳- آرایش بیرون
۳۷	۱۴- بهشتی و جهنمی
۳۸	۱۵- تلاش مجاهد
۳۹	۱۶- کسب حلال
۴۰	۱۷- تلاش به میزان

- ۴۱ ۱۸- توسعه ی اقتصادی
- ۴۲ ۱۹- هزینه متناسب
- ۴۳ ۲۰- اعتدال مصرف
- ۴۴ ۲۱- خوش اخلاقی
- ۴۵ ۲۲- خوش رویی
- ۴۶ ۲۳- جلب دل همسر
- ۴۷ ۲۴- ارزش
- ۴۸ ۲۵- صبر و بردباری
- ۴۹ ۲۶- امور رنجش آور
- ۵۰ ۲۷- تحکیم رابطه
- ۵۲ ۲۸- عفو و گذشت
- ۵۳ ۲۹- وفاداری
- ۵۴ ۳۰- پاداش کمک
- ۵۶ ۳۱- نظافت و آراستگی
- ۵۷ ۳۲- توجه به حقوق جنسی همسر
- ۵۸ ۳۳- نزول رحمت الهی
- ۵۹ ۳۴- آزار رسانی
- ۶۰ ۳۵- اطاعت معصیت
- ۶۱ ۳۶- اهانت و تحقیر
- ۶۲ ۳۷- بخل ورزیدن
- ۶۳ ۳۸- بدرفتاری و بدگفتاری
- ۶۴ ۳۹- بی عدالتی
- ۶۵ ۴۰- تنوع طلبی
- ۶۶ ۴۱- تأمین نیازمندی ها
- ۶۸ درباره مرکز

سرشناسه: تقی زاده، علی اکبر، ۱۳۵۱ -

عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث مرد در خانواده/ نویسنده علی اکبر تقی زاده؛ تهیه و تدوین اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی.

مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۴۸ص؛ ۱۲×۱۷اس م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۹۴-۸۶-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: اربعینات -- قرن ۱۴

موضوع: مردان -- احادیث

موضوع: خانواده ها -- احادیث

شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. اداره امور فرهنگی

شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره: BP۱۴۳/۹/ت۷۷چ ۹۳ ۱۳۹۰

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۷۹۶۸۴

ص: ۱

اشاره

مجموعه گل

چهل حدیث جلوه جلال

تهیه و تدوین: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی ی

نویسنده: علی اکبر تقی زاده ی

مد ر هنری و طراح گرافیک: رضا باباجانی ی

صفحه آرای: محمود بازدار ی

تذهیب جلد: سیده فهیمه کاظمی

ناشر: انتشارات قدس رضوی

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰

چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

شابک: ۶-۸۱-۵۷۹۴-۶۰۰-۹۷۸

نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی

ضلع غربی، اداره امور فرهنگی

تلفن: ۲۰۰۲۵۶۷ - ۰۵۱۱

صندوق پستی: ۳۵۱ - ۹۱۷۳۵

حق چاپ محفوظ است.

ص: ۴

- جلوه جلال ۱
- محبوب ترین نهاد ۲
- آرامش انسان ۳
- تداوم نسل ۴
- عامل رشد معنوی ۵
- زن صالحه ۶
- همسر شایسته ۷
- امانت خدا ۸
- حق زن ۹
- دعای خانواده ۱۰
- نماز خانواده ۱۱
- خصال سه گانه ۱۲
- آرایش بیرون ۱۳
- بهشتی و جهنمی ۱۴
- تلاش مجاهد ۱۵
- کسب حلال ۱۶
- تلاش به میزان ۱۷
- توسعه ی اقتصادی ۱۸
- هزینه متناسب ۱۹

۱۹اعتدال مصرف

۲۰خوش اخلاقی

ص: ۵

.....	مجموعه گل
۲۱	خوش رویی
۲۲	جلب دل همسر
۲۳	ارزش
۲۴.....	صبر و بردباری
۲۵	امور رنجش آور
۲۶	تحکیم رابطه
۲۷	عفو و گذشت
۲۸	وفاداری
۲۹	پاداش کمک
۳۰	نظافت و آراستگی
۳۱	توجه به حقوق جنسی همسر
۳۲	نزول رحمت الهی
۳۳	آزار رسانی
۳۴	اطاعت معصیت
۳۵	اهانت و تحقیر
۳۶	بخل ورزیدن
۳۷.....	بدرفتاری و بد گفتاری
۳۸	بی عدالتی
۳۹	تنوع طلبی

تأمین نیازمندی‌ها..... ۴۰

ص: ۶

قدر "مجموعه ی گُل" مرغ سحر داند و بس...

کلام خاندان عصمت و طهارت علیه السلام چونان

آفتابی است می گیرد و طعمی اله می یابد.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم وائمه اطهار علیهم السلام،

روشنگران طریق سعادت مند و باهدایت های آن بزرگواران گام های

موفقیت و سعادت را در زمینه های مختلف زندگی می توان برداشت.

مجموعه گل عنوان کلی کتب احادیث موضوعی است. خاص پرداخته

شده که زوایایی مختلف آن از منظر دین مورد مذاقه قرار گرفته است.

در این مجموعه سعی شده است کاربردی ترین موضوعات و مباحثی که نیاز

بیشتر جامعه است. ارائه شود همچنین تلاش شده تا احادیثی مطرح شود که از حیث سند متقین باشد.

امید است مجموعه ی حاضر، بهان های شود تا

فعالیت های گستردهای در نشر آموزه های خاندان

نور علیهم السلام انجام گیرد و جامعه اسلامی سرشار از

معارف بلند اهل بیت علیهم السلام گردد.

آستان قدس رضوی

معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

اداره ی امور فرهنگی

ص: ۸

از دیدگاه اسلام خانواده به عنوان مهمترین نهاد اجتماعی، نقش بی بدیلی در رساندن فرد و جامعه به هدف از خلقت انسان که تشکیل جامعه توحیدی بر اساس بندگی خداست دارد. همین طور خانواده نقش اساسی در تداوم نسل بشر، حفظ فرد از آلودگیها و گناهان، رسیدن انسان به آرامش روحی و روانی و تأمین نیازهای جنسی انسان دارد. به همین جهت در تعالیم انسان ساز دین مبین اسلام، خانواده مورد عنایت خاصی قرار گرفته و در صدها آیه و روایت راهکارهایی جهت تشکیل و حفظ و پایداری آن وارد شده است و برای هر یک از زن و مرد وظایفی در راستای تحکیم خانواده و رسیدن آن به اهدافش تعیین گشته است.

این مجموعه شامل چهل آموزه از آموزه‌های اولیای دین است. که به نقش مرد و مسئولیتهای او در قبال رشد و تعالی نهاد خانواده اشاره دارد.

در بخشی از این مجموعه به جایگاه و هدف

تشکیل خانواده اشاره شده است، که لازم است

مورد عنایت و توجه مرد قرار گیرد و در آن به

چهار هدف از میان اهداف متعدد تشکیل نظام

خانواده اشاره شده که عبارتند از:

خانواده به عنوان محبوبترین نهاد اجتماعی

نزد خداوند، و عامل محبوب شدن انسان نزد

او، خانواده عامل رساندن انسان به آرامش،

خانواده عامل تداوم نسل انسان، خانواده عامل

رشد و تکامل معنوی.

در بخش دیگری به جایگاه و ارزش همسری

صالحه برای مرد مؤمن به عنوان خیر دنیا و

آخرت، بهترین فایده بعد از ایمان به خدا و

امانت خداوند نزد مرد اشاره شده است.

و در بخشی راهکارهای رسیدن به خانواده

مطلوب در چهار محور مورد بررسی قرار گرفته

است.

یک: مدیریت دینی خانواده: براساس دیدگاه

اسلام؛ مرد به عنوان مسئول و مدیر نظام خانواده،

موظف است خانواده را برابر با آموزه‌های دینی

اداره کند و بکوشد خود و اعضای خانواده، در

عمل به آموزه‌های دینی متعهد و پایبند باشند.

آموزش تعالیم دینی، دعای دسته جمعی برای

غلبه بر مشکلات، بیدار کردن خانواده برای

نماز، داشتن غیرت ناموسی و تلاش برای

بهشتی کردن تمام اعضای خانواده از جمله

راهکارهای مدیریت دینی خانواده است.

دو: مدیریت اقتصادی: یکی از ابعاد مدیریتی ی

مرد به عنوان مسئول خانواده، مدیریت اقتصادی

با هدف تأمین نیازمندیهای مادی اعضای

خانواده و سایر واجب النفقههاست. انتخاب

شغل مناسب، کسب روزی حلال، تلاش

برای کسب درآمد به میزان کفاف (در حد اداره

آبرومندانانه زندگی)، ایجاد رفاه و آسایش به دور

از اسراف و تجمل گرایی، اعتدال در مصرف و

متناسب با سطح درآمد هزینه کردن، پاره ای از

عناوین این محور است.

سه: مدیریت عاطفی: مهمترین عامل پایداری ی

و تحکیم کانون خانواده، روابط عمیق عاطفی

بین زن و شوهر است، هر یک از زن و مرد

نیازمند دریافت محبت از شریک زندگی خود

هستند و دوست دارند روابطشان بر پایه محبت و صمیمیت باشد. خوش اخلاقی، خوشرویی، خوشزبانی، دادن هدیه، گفتوگوی صمیمی با همسر و گوش دادن به سخنان او، صبر و بردباری در برابر بداخلاقیهای همسر، گذشت از خطاهای همسر، وفاداری به همسر در روابط جنسی و کمک به همسر در کارهای خانه، بخشی از راهکارهای حفظ و تقویت محبت و رحمت خدادادی بین زوجین است.

چهار: مدت جنسی: تأمین نیازهای جنسی هر یک از زن و مرد در قالب ازدواج و حفظ خود از گناهان جنسی، از مهمترین هدفهای تشکیل نهاد خانواده است، لذا هر یک از زن و مرد باید پاسخگو و تأمین کننده نیازهای جنسی شریک زندگی خودش باشد. بی توجهی به این امر نقش زیادی در تزلزل و فروپاشی نظام خانواده و بداخلاقیهای هر یک از زن و شوهر دارد. بنابراین مرد موظف است نیازمندیهای جنسی همسرش را برآورده سازد. رعایت نظافت و آراستگی، توجه به حقوق جنسی همسر، نوازش جنسی با همسر قبل از همبستری از جمله راهکارهای

پیشنهادی اسلام در این راستا می باشد.

در بخش پائینی به موانع تحکیم خانواده و یای عواملی که سبب فروپاشی و یا تزلزل نظام خانواده از ناحیه مرد میشود، اشاره شده است. آزار رسانی به همسر، اطاعت از همسر در جایی که پای معصیت خدا در میان است، اهانت و تحقیر همسر، بخل ورزیدن در تأمین نیازمندیهای خانواده، بدرفتاری و بدگفتاری، بی عدالتی رفتاری بین چند همسر، تنوع طلبی جنسی و بیوفایی، رها کردن خانواده به حال خود و عدم احساس مسئولیت در برابر آنان بخشی از موانع تحکیم و پایداری نظام خانواده است.

به امید روزی که با ظهور حضرت ولی عصر، عجل الله تعالی فرجه الشریف شاهد برافراشته شدن پرچم توحید در سراسر عالم و تشکیل و تحکیم نهاد خانواده، برابر با آموزههای دینی باشیم.

علی اکبر تقی زاده

قال رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

تَزَوَّجُوا وَزَوَّجُوا أَلَا فَمِنْ حَظِّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِنْفَاقُ قَيْمِهِ أَيْمَهُ وَمَا مِنْ شَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ بَيْتٍ يُعْمَرُ بِالنِّكَاحِ وَمَا مِنْ شَيْءٍ أَبْغَضَ إِلَيَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ بَيْتٍ يُخْرَبُ فِي الْأَسْلَامِ بِالْفُرْقَةِ يَعْنِي الطَّلَاقَ ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِنَّمَا وَكَّدَ فِي الطَّلَاقِ وَكَرَّرَ الْقَوْلَ فِيهِ مِنْ بُغْضِهِ الْفُرْقَةَ.

همسر بگیرید و به کسانی که همسر ندارند همسر بدهید، بدانید که یکی از موفقیت های فرد مسلمان این است که هزینه ازدواج شخص بی همسری را پرداخت کند. و هیچ چیزی در نزد خداوند دوست داشتنی تر از خانه ای که به وسیله ازدواج آباد شود نیست. و هیچ چیزی نزد خداوند ناخوشایندتر از خانه ای نیست که با طلاق و جدایی از هم پاشیده شود. سپس امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند عز و جل به سبب دشمنی ای که با جدایی و طلاق داشته است، درباره زشتی طلاق، تأکید فراوانی کرده است، و درباره آن بسیار سخن گفته است.

(وسائل الشیعه، ج ۲۲، ص ۷)

۲- آرامش انسان

قال الصادق عليه السلام:

خَمْسُ خِصَالٍ مَنْ فَقَدَ مِنْهُنَّ وَاحِدَةً لَمْ يَزَلْ نَاقِصَ الْعَيْشِ زَائِلَ الْعَقْلِ مَشْغُولَ الْقَلْبِ فَأَوْلَاهَا صِحَّةُ الْبَدَنِ وَالثَّانِيَةُ الْأَمْنُ وَالثَّلَاثَةُ السَّعَةُ فِي الرِّزْقِ وَالرَّابِعَةُ الْمَأْنِيسُ الْمُوَافِقُ قُلْتُ وَ مَيَا الْمَأْنِيسُ الْمُوَافِقُ قَال: الزَّوْجَةُ الصَّالِحَةُ وَالْوَالِدُ الصَّالِحُ وَالْخَلِيطُ الصَّالِحُ وَالْخَامِسَةُ وَ هِيَ تَجْمَعُ هَذِهِ الْخِصَالَ الدَّعَةُ.

پنج چیز است که اگر انسان یکی از این موارد را نداشته باشد، همواره زندگی اش ناقص، فکرش پریشان، دلش مشغول و مضطرب خواهد بود. ۱- تن درستی ۲- امنیت (جانی و مالی و اخلاقی) ۳- توسعه و گشایش در روزی ۴- همدمی سازگار مانند: همسر خوب، فرزند شایسته، و هم نشین نیک ۵- داشتن آسایش و امکانات زندگی، که این عامل، جمع کننده ی چهار عامل دیگر است.

(بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۸۶)

ص: ۱۵

۳- تداوم نسل

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

تَنَاجَحُوا تَنَاسَلُوا تَكْتُمُوا فَإِنِّي أَبَاهِي بِكُمْ الْأُمَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَوْ بِالسَّقَطِ.

ازدواج کنید و فرزند بیاورید تا تعداد شما زیاد شود، همانا من در قیامت به فراوانی تعداد شما نزد امت های دیگر مباحات می ورزم، اگر چه به فرزندی که سقط شده باشد.

(جامع الأخبار، ص ۱۰۱)

ص: ۱۶

۴- عامل رشد معنوی

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

مَنْ تَزَوَّجَ فَقَدْ أَحْرَزَ نِصْفَ دِينِهِ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ الْبَاقِي.

هرگاه آدمی ازدواج کند، نصف دینش را به دست آورده است و برای نصف دیگر، باید تقوی الهی را پیشه کند.

(مکارم الاخلاق، ص ۱۹۶)

ص: ۱۷

۵- زن صالحه

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

مَنْ أُعْطِيَ أَرْبَعَ خِصَالٍ فِي الدُّنْيَا فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَفَازَ بِحَظِّهِ مِنْهُمَا وَرِعَ يَعِصُمُهُ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ وَحُسْنُ خُلُقٍ يَعِيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَحِلْمٌ يَدْفَعُ بِهِ جَهْلَ الْجَاهِلِ وَزَوْجَةٌ صَالِحَةٌ تُعِينُهُ عَلَى أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

هر کس چهار خصلت داشته باشد به خیر دنیا و آخرت رسیده و بهره خود را به دست آورده است:

۱- ورعی که او را از ارتکاب به حرام باز دارد، ۲- حسن خلقی که به وسیله آن در میان مردم زندگی کند، ۳- حلمی که به وسیله آن نادان ها را از خود دور سازد، ۴- و زن شایسته ای که در کارهای دنیا و آخرت او را یاری دهد.

(بحار الأنوار، ج ۶۶، ص ۴۰۴)

ص: ۱۸

٦- همسر شایسته

قال رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ :

مَيَّا أَفَادَ رَجُلٌ بَعِيدَ الْإِيْمَانِ خَيْرًا مِنْ امْرَأَةٍ ذَاتِ دِينٍ وَجَمَالَ تَسْرِرُهُ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا وَتُطِيعُهُ إِذَا أَمَرَهَا وَتَحْفَظُهُ فِي نَفْسِهَا وَ مَالِهِ إِذَا غَابَ عَنْهَا وَ أُوحِيَ إِلَيَّ مُوسِعِيهِ السَّلَامِ إِنِّي أُعْطِيتُ فُلَانًا خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ هِيَ امْرَأَةٌ صَالِحَةٌ.

(مستدرک الوسائل، ج ١٤، ص ١٦٩)

٧- همسر شایسته

رسول خداصلی الله علیه و آله وسلم فرمود:

هیچ مردی بعد از ایمان به خدا بهره ای بهتر از زنی با این اوصاف ندارد:

١- متدین باشد یعنی چگونه زندگی کردن او براساس خواست و رضایت خدا باشد.

٢- زیبا و آراسته و به گونه ای باشد که مرد با نگاه به او شادمان شود و لذت ببرد.

٣- از خواسته ها و دستورات همسر تبعیت کند.

٤- اموال همسر و خودش را از ناپاکی ها حفظ کند.

۸- امانت خدا

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ النَّسَاءَ عِنْدَكُمْ عَوَارٍ لَا يَمْلِكْنَ لِأَنْفُسِهِنَّ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانِهِ اللَّهِ وَاسْتَحْلَلْتُمْ فُرُوجَهُنَّ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ فَلَكُمْ عَلَيْهِنَّ حَقٌّ وَلَهُنَّ عَلَيْكُمْ حَقٌّ وَمِنْ حَقِّكُمْ عَلَيْهِنَّ أَنْ لَا يُوطِئَنَّ فُرُوشَكُمْ وَلَا يَعْصِيَنَّ بَيْنَكُمْ فِي مَعْرُوفٍ فَإِذَا فَعَلْنَ ذَلِكَ فَلَهُنَّ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَا تَضْرِبُوهُنَّ.

ای مردم! زنها امانت خدا نزد شما هستند، آنان مالک نفع و ضرری برای خود نیستند، به عنوان امانت خدا آنان را به خانه خودتان آورده اید، و با کلمات خدا (الفاظ عقد) جسمشان را بر خود حلال کرده اید، هم آنان بر شما حقی دارند و هم شما بر آنان. حق مردان بر زنان آن است که کسی غیر از شوهرشان را به

بسترشان فرا نخوانند، در امور پسندیده شوهرشان را نافرمانی نکنند. حق زنان بر مردان این است که به مقدار مطلوب و پسندیده، نیازهای غذایی و پوشاکی همسرشان را تأمین کنند و زنانشان را نزنند.

(بحار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۴۵)

ص: ۲۰

۹- حق زن

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

لِلْمَرْأَةِ عَلَى زَوْجِهَا أَنْ يُشْعِبَ بَطْنَهَا وَيَكْسُوَ ظَهْرَهَا وَيُعَلِّمَهَا الصَّلَاةَ وَالصَّوْمَ وَالزَّكَاةَ .

حق زن بر شوهرش این است که گرسنگی او را برطرف کند، لباس و پوشاک او را تأمین کند، احکام نماز و روزه و زکات را به او آموزش دهد.

(مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۴۳)

ص: ۲۱

۱۰- دعای خانواده

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

كَانَ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا حَزَنَهُ أَمْرٌ جَمَعَ النِّسَاءَ وَ الصِّبْيَانَ ثُمَّ دَعَا وَ أَمَّنُوا.

سیره و روش پدرم این بود که هرگاه دچار غم و اندوهی می شد، زنان و کودکان را جمع می کرد، سپس برای رفع آن غم و اندوه و گرفتاری ها دعا می کرد و آنان آمین می گفتند.

(الکافی ، ج ۲ ، ص ۴۸۷)

ص: ۲۲

۱۱- نماز خانواده

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

رَحِمَ اللهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّى وَأَيْقَظَ امْرَأَتَهُ فَصَلَّتْ، فَإِنْ أَبَتْ نَضَحَ فِي وَجْهِهَا الْمَاءَ. رَحِمَ اللهُ امْرَأَةً قَامَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّتْ وَأَيْقَظَتْ زَوْجَهَا، فَإِنْ أَبِي نَضَحَتْ فِي وَجْهِهِ الْمَاءَ.

رحمت خدا بر آن مردی که نیمه های شب، برخیزد و نماز بخواند و همسرش را برای نماز خواندن، بیدار کند و اگر بیدار نشد، به صورتش آب پاشد! رحمت خدا بر آن زنی که نیمه های شب، از خواب برخیزد و نماز بخواند و شوهرش را برای نماز بیدار کند و اگر بیدار نشد به صورتش آب پاشد!

(میزان الحکمه / ۱۶۵۳)

ص: ۲۳

۱۲- خصال سه گانه

قال الصادق عليه السلام:

إِنَّ الْمَرْءَ يَحْتَاجُ فِي مَنْزِلِهِ وَعَيْالِهِ إِلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ يَتَكَلَّفُهَا وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِي طَبَعِهِ ذَلِكَ مُعَاشِرَةٌ جَمِيلَةٌ وَسَعَةٌ بِتَقْدِيرٍ وَغَيْرَةٌ بِتَحْصُنٍ.

هر مردی برای اداره کردن خانواده خود به سه خصلت نیازمند است و باید آنها را به کار ببرد، اگر چه این ویژگی ها در طبیعت او نباشد: ۱- رفتار پسندیده و زیبا با افراد خانواده.

۲- گشاده دستی حساب شده و از روی برنامه. ۳- غیرت ورزی در جهت حفظ خانواده.

(بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۲۳۵)

ص: ۲۴

۱۳- آرایش بیرون

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

أَيُّمَا رَجُلٍ تَتَزَيَّنُ امْرَأَتُهُ وَتَخْرُجُ مِنْ بَابِ دَارِهَا فَهِيَ دَيُّوْثٌ وَلَا يَأْتُمُ مَنْ يَسِيْمِيهِ دَيُّوْثًا وَالْمَرْأَةُ إِذَا خَرَجَتْ مِنْ بَابِ دَارِهَا مُتَزَيِّنَةً مُتَعَطِّرَةً وَالزَّوْجُ بِذَلِكَ رَاضٍ يُبْنِي لِرُؤُوسِهِمَا بِكُلِّ قَدَمٍ بَيْتٌ فِي النَّارِ فَقَصِّرُوا أَجْنِحَةَ نِسَائِكُمْ وَلَا تَطْوُلُوها فَإِنَّ فِي تَقْصِيرِ أَعْجِنِجَتِهَا رِضًى وَسُرُورًا وَدُخُولَ الْجَنَّةِ بِغَيْرِ حِسَابٍ.

هر مردی که همسرش آرایش کند و از منزل با حالت آرایش کرده خارج شود دیوث است، و هر کس او را دیوث بنامد گناه نکرده است. و چنانچه زنی با چهره آرایش کرده و عطر زنان از منزلش خارج شود، و شوهرش نیز به این کار او راضی و خشنود باشد، با هرگامی که زن با این حالت بر می دارد، برای شوهرش خانه ای در آتش جهنم بنا می شود. پس پر و بال خانم هایتان را از این جهت ببندید که رضایت خدا و شادمانی و بهشتی شدن بدون حساب را در پی دارد و پر و بال زنانتان را در این جهت باز نگذارید.

(بحار الأنوار، ج ۱۰۰، ص ۲۴۹)

ص: ۲۵

۱۴- بهشتی و جهنمی

قال الصادق عليه السلام:

لَا يَزَالُ الْمُؤْمِنُ يُورِثُ أَهْلَ بَيْتِهِ الْعِلْمَ وَالْأَدَبَ الصَّالِحَ حَتَّى يُدْخِلَهُمُ الْجَنَّةَ [جَمِيعاً] حَتَّى لَا يَفْقِدَ فِيهَا مِنْهُمْ صَغِيراً وَلَا كَبِيراً وَلَا خَادِماً وَلَا جَاراً وَلَا يَزَالُ الْعَبْدُ الْعَاصِي يُورِثُ أَهْلَ بَيْتِهِ الْأَدَبَ السَّيِّئَ حَتَّى يُدْخِلَهُمُ النَّارَ جَمِيعاً حَتَّى لَا يَفْقِدَ فِيهَا مِنْهُمْ صَغِيراً وَلَا كَبِيراً وَلَا خَادِماً وَلَا جَاراً.

مؤمن، همواره به خانواده اش، احکام و معارف دینی و ادب و رفتار شایسته را به ارث می دهد تا در نتیجه تمام اعضای خانواده اش را وارد بهشت سازد، به گونه ای که جای هیچ کدام از اعضاء خانواده از کوچک و بزرگ و کارگر منزل و حتی همسایه، در بهشت خالی نباشد.

درمقابل بنده نافرمان و معصیت کار خدا برای خانواده اش رفتار و ادب ناشایست به ارث می گذارد و در نتیجه تمام اعضای خانواده اش را جهنمی می سازد، به گونه ای که جهنم از وجود هیچ کدامشان از کوچک و بزرگ و خادم و همسایه خالی نمی باشد.

(مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۰۱)

۱۵- تلاش مجاهد

قال الرضا عليه السلام:

الَّذِي يَطْلُبُ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَا يَكْفِي بِهِ عِيَالَهُ أَكْبَرُ أَجْرًا مِنَ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.

مردی که با کار و زحمت، به دنبال کسب درآمدی از فضل خداوند است تا نیازمندی های همسر و خانواده اش را تهیه کند، پاداشی برتر از مجاهد راه خدا به او داده می شود.

(الکافی، ج ۵، ص ۸۸)

ص: ۲۷

۱۶- کسب حلال

قالَ عليّ عليه السلام:

عَلَيْكَ بِزُومِ الْحَلَالِ وَحُسْنِ الْبِرِّ بِالْعِيَالِ وَذِكْرِ اللَّهِ فِي كُلِّ حَالٍ.

بر شما لازم است که همواره به دنبال کسب روزی حلال باشید و به خانواده خود نیکی بورزید و در همه حال به یاد خدا باشید.

(غرر الحکم و درر الکلم، ص ۴۰۵)

ص: ۲۸

۱۷- تلاش به میزان

قال علیعلیه السلام:

يَا ابْنَ آدَمَ مَا كَسَبْتَ فَوْقَ قُوَّتِكَ فَأَنْتَ فِيهِ خَازِنٌ لِّغَيْرِكَ وَاعْلَمْ أَنَّ فِي حَلَالِهَا حِسَابٌ وَفِي حَرَامِهَا عِقَابٌ وَفِي الشُّبُهَاتِ عِتَابٌ.

ای فرزند آدم! آنچه بیش از مصرف و نیازت به دست آوری، برای غیرخودت خزینه داری می کنی. و بدان که در آنچه از راه حلال به دست می آوری حساب است و نسبت به آنچه از راه حرام به دست می آوری عقاب است، و نسبت به آنچه از راه شبهه ناک حاصل می شود عتاب و سرزنش است.

(وسائل الشیعه؛ ج ۱۶، ص ۱۹)

ص: ۲۹

۱۸- توسعه ی اقتصادی

قال الكاظم عليه السلام:

عِيَالُ الرَّجُلِ أُسْرَاؤُهُ

فَمَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ نِعْمَةً فَلْيُوسِّعْ عَلَى أُسْرَائِهِ فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ أَوْشَكَ أَنْ تَزُولَ تِلْكَ النُّعْمَةُ.

خانواده مرد به منزله اسیران اویند که در اختیار او هستند و او مسؤول تأمین محترمانه نیازمندی های آنان است، پس هر کس خداوند به او نعمتی عنایت کند و گشایشی در میزان درآمدش ایجاد کند، باید خانواده اش را (به دور از اسراف و تبذیر) در رفاه و آسایش بیشتری قرار دهد. در غیر این صورت، این خطر وجود دارد که آن نعمت از کف او برود.

(من لایحضره الفقیه ج ۳، ص ۵۵۶)

ص: ۳۰

۱۹- هزینه متناسب

قال السجادة عليه السلام:

مِنْ أَخْلَاقِ الْمُؤْمِنِ الْإِنْفَاقُ عَلَى قَدْرِ الْإِقْتَارِ وَالتَّوَسُّعُ عَلَى قَدْرِ التَّوَسُّعِ.

از اخلاق مؤمن این است که در زمان تنگدستی متناسب با توان مالی و تنگدستی اش هزینه کند، و هنگام توانایی مالی به اندازه توان مالی اش هزینه کند و خانواده را در گشایش قرار دهد.

(الکافی، ج ۲، ص ۲۴۱)

ص: ۳۱

۲۰- اعتدال مصرف

...اِسْتَأْذَنْتُ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي النَّفَقَةِ عَلَيِ الْعِيَالِ فَقَالَ:

بَيْنَ الْمَكْرُوهَيْنِ قَمَالَ فَقُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ لِمَا وَاللَّهِ مَا أَعْرِفُ الْمَكْرُوهَيْنِ فَقَالَ لِي يَزْحَمُكَ اللَّهُ أَمْيَا تَعْرِفُ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ كَرِهَ
الْإِسْرَافَ وَكَرِهَ الْإِقْتَارَ فَقَالَ «وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا
لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا».

از (امام) رضا علیه السلام درباره نفقه خانواده و خرجی زندگی پرسیدم، فرمود: حدّ میان دو امر ناپسند است. گفتم: فدایت شوم، به خدا سوگند، نمی دانم دو امر ناپسند چیست؟ فرمود: خدایت بیامرزد! آیا نمی دانی که خدای بزرگ، هم اسراف (زیاده روی) و هم اقتار (تنگ نظری) را دوست ندارد، و فرموده است:

«و کسانی که هر گاه انفاق کنند، نه اسراف می نمایند و نه سخت گیری؛ بلکه در میان این دو، حدّ اعتدالی دارند.»

(بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۳۴۷)

ص: ۳۲

۲۱- خوش اخلاقی

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

أَحْسَنُ النَّاسِ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا
وَأَلْطَفُهُمْ بِأَهْلِهِ وَأَنَا أَلْطَفُكُمْ بِأَهْلِي.

بهترین مردم از نظر داشتن ایمان، شخصی است که از همه خوش اخلاق تر باشد، و با خانواده اش مهربان تر باشد، و من از همه شما به خانواده ام مهربانترم.

(وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۵۳)

ص: ۳۳

۲۲- خوش رویی

قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

مَا حَقُّ الْمَرْأَةِ عَلَى زَوْجِهَا قَالَ يَسُدُّ جُوعَتَهَا وَيَسْتُرُ عَوْرَتَهَا وَلَا يُقْبِحُ لَهَا وَجْهًا فَإِذَا فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ وَ اللَّهِ أَدَّى حَقَّهَا.

به امام صادق علیه السلام گفتم:

حق زن بر شوهرش چیست؟

امام صادق علیه السلام فرمود: حق زن بر شوهرش این است که شوهرش گرسنگی او را بر طرف سازد و او را بپوشاند و با او ترش روئی نکند، پس چون چنین کند به خدا سوگند حق او را ادا کرده است.

(الکافی، ج ۵، ص ۵۱۱)

ص: ۳۴

۲۳- جلب دل همسر

قال الصادق عليه السلام:

لَمَّا غَنَى بِالزَّوْجِ عَنْ ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ زَوْجَتِهِ وَهِيَ الْمُوَافَقَةُ لِيَجْتَلِبَ بِهَا مُوَافَقَتَهَا وَ مَحَبَّتَهَا وَ هَوَاهَا وَ حُسْنَ خُلُقِهِ مَعَهَا وَ اسْتِعْمَالَهُ اسْتِمَالَةَ قَلْبِهَا بِالْهَيْئَةِ الْحَسَنَةِ فِي عَيْنِهَا وَ تَوْسِيعَتَهُ عَلَيْهَا.

مرد در ارتباط با همسرش از سه چیز

بی نیاز نیست :

۱- موافقت و همراهی با خواسته ها و پیشنهادات منطقی و مشروع همسر تا بتواند محبت و میل و همراهی همسرش را در تصمیماتی که برای زندگی می گیرد به دست آورد.

۲- خوش اخلاقی (خوش رویی، خوش زبانی، خوش رفتاری) با همسر.

۳- با ایجاد توسعه و رفاه اقتصادی در زندگی و داشتن سیمای آراسته و زیبا، دل همسرش را شیفته ی خود کند.

(بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۲۳۷)

ص: ۳۵

۲۴- ارزش

قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ:

الْجُلُوسُ مَعَ الْعِيَالِ أَفْضَلُ، أَمْ الْجُلُوسُ فِي الْمَسْجِدِ؟ قَالَ: الْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ الْعِيَالِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ الْإِعْتِكَافِ فِي مَسْجِدِي هَذَا.

قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَلْتَفَّقَهُ عَلَى الْعِيَالِ أَحَبُّ إِلَيْكَ أَمْ التَّفَقُّهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟

قَالَ: دِرْهَمٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَى الْعِيَالِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَلْفِ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.

آیا نشستن با همسر، ثوابش بیشتر است یا نشستن در مسجد؟ فرمود: یک ساعت نشستن در کنار همسر، نزد من، محبوب تر از اعتکاف کردن در این مسجد من است.

گفتم: ای پیامبر خدا! نزد شما، خرج کردن برای خانواده، محبوب تر است یا انفاق کردن در راه خدا؟ فرمود: یک درهم که مرد برای خانواده اش خرج می کند، نزد من، محبوب تر از هزار دینار است که در راه خدا انفاق می کند.

(تحکیم خانواده، ص ۲۳۰)

ص: ۳۶

۲۵- صبر و بردباری

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

وَمَنْ صَبَرَ عَلَى سُوءِ خُلُقِ امْرَأَتِهِ وَاحْتَسَبَهُ أَغْطَاهُ اللَّهُ (بِكُلِّ مَرَّةٍ) يَصْبِرُ عَلَيْهَا مِنَ الثَّوَابِ مِثْلَ مَا أُعْطِيَ أَيُّوبَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى بَلَائِهِ.

هر مردی که بر بداخلاقی و بدرفتاری همسرش به خاطر خداوند صبر بورزد (و متقابلاً با همسرش بدرفتاری و بداخلاقی نکند؛ بلکه با صبر و بردباری درصدد اصلاح همسرش باشد) خداوند متعال به ازای هر روز و شبی که بر بداخلاقی او صبر کرده است، ثواب حضرت ایوب را در برابر بردباری های او در مقابل بلاها و سختی های زندگی عطا می کند.

(وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۶۴)

ص: ۳۷

۲۶- امور رنجش آور

رُویَ اَنَّ امْرَأَهُ مُعَاذٍ قَالَتْ

يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا حَقُّ الزَّوْجِ عَلَيَّ زَوْجَهَا قَالَ اَنْ لَا يَضْرِبَ وَجْهَهَا وَلَا يُقَبِّحَهَا وَلَا يُطْعِمَهَا مِمَّا يَأْكُلُ وَلَا يَلْبِسَهَا مِمَّا يَلْبَسُ
وَلَا يَهْجُرَهَا.

ای فرستاده خدا؛ حق زن بر شوهرش چیست؟ آن حضرت عرض کرد: این که همسرش را کتک نزند، در هنگام گفتگو با او چهره در هم نکشد، همان غذایی که خود می خورد به همسرش بخوراند، لباسی که برای خود تهیه می کند برای همسرش تهیه کند و همسرش را تنها و به حال خود رها نکند.

(العوالی اللالی، ج ۲، ص ۱۴۲)

ص: ۳۸

٢٧- تحكيم رابطة

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

أَخْبَرَنِي أَخِي جَبْرِئِيلُ وَلَمْ يَزَلْ يُوصِينِي بِالنِّسَاءِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنْ لَا يَحِلُّ لِرُؤُوسِهَا أَنْ يَقُولَ لَهَا أُفُّ

يَا مُحَمَّدُ اتَّقُوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فِي النِّسَاءِ فَإِنَّهُنَّ عَوَانٍ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ أَخَذْتُمُوهُنَّ عَلَى أَمَانَاتِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَا اسْتَحْلَلْتُمْ مِنْ فُرُوجِهِنَّ بِكَلِمَةِ اللَّهِ وَكِتَابِهِ مِنْ فَرِيضَةٍ وَسِدِّئَةٍ وَشَرِيْعَةٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَإِنَّ لَهُنَّ عَلَيْكُمْ حَقًّا وَاجِبًا لِمَا اسْتَحْلَلْتُمْ مِنْ أَجْسَادِهِنَّ وَبِمَا وَاصَيْلْتُمْ مِنْ أَبْدَانِهِنَّ وَيَحْمِلْنَ أَوْلَادَكُمْ فِي أَحْشَائِهِنَّ حَتَّى أَخَذَهُنَّ الطَّلُقُ مِنْ ذَلِكَ فَأَشْفِقُوا عَلَيْهِنَّ وَطَيَّبُوا قُلُوبَهُنَّ حَتَّى يَقْفَنَ مَعَكُمْ وَ

لَا تَكْرَهُوا النِّسَاءَ وَلَا تَسْخَطُوا بِهِنَّ وَلَا تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ

ص: ٣٩

شَيْئاً إِلَّا بِرِضَاهُنَّ وَ إِيذْنِهِنَّ.

برادرم جبرئیل همواره سفارش زنان را به من می نمود به گونه ای که گمان بردم روا نیست حتی مردی به زنش اف بگوید. به من خبر داد که ای محمد! از خدا درباره ی زنان بترس، زیرا آنان اسیرانی در دست شما هستند. آنان را به عنوان امانت و به دستور خدا و با کلمات او، و سنت و شریعت پیامبرش برخورد حلال نموده اید.

پس بدان سبب که جسم آنان بر شما حلال گشته و شما با آنان تماس بدنی برقرار می سازید، و از آن رو که فرزندان شما را در درون خود حمل می کنند و دردهای بارداری و زایمان را تحمل می کنند بدانید که آنان بر شما حق واجبی دارند. با آنان مهربان باشید، دلشان را با محبت های خود به دست آورید تا همواره در سرد و گرم زندگی با شما باشند، زنان را ناخوش ندانید، به آنان خشم نورزید، از آنچه (به عنوان هدیه یا مهریه و یا نفقه) به آنان داده اید چیزی جز با رضایت و اجازه خودشان پس نگیرید.

(مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۵۲)

ص: ۴۰

۲۸- عفو و گذشت

عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ قَالَ:

قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا حَقُّ الْمَرْأَةِ عَلَى زَوْجِهَا الَّذِي إِذَا فَعَلَهُ كَانَ مُحْسِنًا

قَالَ يُشْبِعُهَا وَيَكْسُوهَا وَإِنْ جَهِلَتْ غَفَرَ لَهَا.

از امام صادق علیه السلام پرسیدم حق زن بر شوهرش چیست که اگر آن حق را به جا آورد، نیکوکار به حساب می آید؟
حضرت فرمود: نیازهای غذایی و پوششی او را تأمین کند و اگر خطایی از همسرش سرزد او را ببخشد.

(الکافی، ج ۵، ص ۵۱۰)

ص: ۴۱

۲۹- وفاداری

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

يا أيُّها النَّاسُ، إِنَّمَا النَّظَرُ مِنَ الشَّيْطَانِ،

فَمَنْ وَجَدَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئاً فَلْيَأْتِ أَهْلَهُ.

ای مردم! بدانید که نگاه [به نامحرم]، از شیطان است. پس هر کس که بر اثر نگاه، تحریک شد و هوسای در دلش پدید آمد، (زن نامحرم را رها کرده و تن به آلودگی ندهد) بلکه به سراغ همسرش بیاید و نیازش را برطرف سازد.

(مَنْ لَا يَحْضُرُهُ الْفَقِيه، ج ۴، ص ۱۹)

ص: ۴۲

۳۰- پاداش کمک

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

مَا مِنْ رَجُلٍ يُعِينُ امْرَأَتَهُ فِي بَيْتِهَا إِلَّا كَانَ لَهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ عَلَى بَدَنِهِ عِبَادَةٌ سَنَةٍ صِيَامٍ نَهَارُهَا وَ قِيَامٍ لَيْلُهَا وَ أُعْطَاهُ اللَّهُ مِنَ الثَّوَابِ مِثْلَ مَا أُعْطَاهُ الصَّابِرِينَ دَاوُدَ النَّبِيَّ وَ يَعْقُوبَ وَ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا عَلِيُّ مَنْ كَانَ فِي حِذْمِهِ الْعِيَالِ فِي الْبَيْتِ وَ لَمْ يَأْتَفِ اللَّهُ اسْمَهُ فِي دِيْوَانِ الشُّهَدَاءِ وَ كَتَبَ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ ثَوَابَ أَلْفِ شَهِيدٍ وَ كَتَبَ لَهُ بِكُلِّ قَدَمٍ ثَوَابَ حِجَّةٍ وَ عُمْرَةٍ وَ أُعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ عِرْقٍ فِي جَسَدِهِ مَدِينَةً فِي الْجَنَّةِ.

هر مردی که در کارهای منزل به همسرش کمک کند؛ خداوند متعال به تعداد هر تار مویی که در بدنش رویده است ثواب یک

ص: ۴۳

سال عبادتی که روزهایش را روزه و شبهایش را به عبادت ایستاده عطا می کند. همین طور خداوند ثوابی را که به حضرت داوود و یعقوب و عیسی علیه السلام عنایت کرده به او عنایت می کند.

هر کسی که در داخل منزل با میل و رغبت به اهل خانه کمک کند و احساس منفی و ناخوشایندی از این کمک ورزی نداشته باشد خداوند نام او را در دیوان شهدا ثبت می کند و به تعداد هر شبانه روز ثواب هزار شهید و به تعداد هر گامی که در راستای کمک به اهل خانه برمی دارد ثواب حج و عمره ای عنایت می کند. و به تعداد هر قطره عرقی که در این راه می ریزد شهری در بهشت به او تقدیم می کند.

(بحار الأنوار، ج ۱۰۱، ص ۱۳۲)

ص: ۴۴

۳۱- نظافت و آراستگی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

إِغْسِلُوا ثِيَابَكُمْ، وَخُذُوا مِنْ شُعُورِكُمْ،

وَاسْتَاكُوا، وَتَزَيَّنُوا، وَتَنْظَفُوا، فَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَمْ يَكُونُوا يَفْعَلُونَ ذَلِكَ، فَزَنَتْ نِسَاؤُهُمْ.

لباس هایتان را بشویید، موهای سر و صورت و بدنتان را اصلاح کنید، مسواک بزنید، آراسته باشید و نظافت و پاکیزگی را رعایت کنید. همانا بنی اسرائیل این امور را رعایت نکردند و همسرانشان به انحراف کشیده شدند.

(نهج الفصاحه، ص: ۷۲)

ص: ۴۵

۳۲- توجه به حقوق جنسی همسر

عَنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ :

قَالَ إِنَّ جَمَاعَةً مِنَ الصَّحَابَةِ كَانُوا حَرَّمُوا عَلَيَّ أَنْفُسَهُمُ النِّسَاءَ وَالْإِفْطَارَ بِالنَّهَارِ وَالنَّوْمَ بِاللَّيْلِ فَأُخْبِرْتُ أُمُّ سَيْلَمَةَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَخَرَجَ إِلَيَّ أَضْحَابُهُ فَقَالَ أَتَزْعُبُونَ عَنِ النِّسَاءِ إِنِّي آتِي النِّسَاءَ وَ أَكُلُ بِالنَّهَارِ وَ أَنَامُ بِاللَّيْلِ فَمَنْ رَغِبَ عَنِّي فَلَيْسَ مِنِّي.

برخی از اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، ارتباط با همسر و خوردن غذا و خوابیدن در شب را بر خود حرام کردند. ام سلمه همسر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم این خبر را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم رسانید. حضرت در میان اصحابش حاضر شد و فرمود:

آیا زنان خود را ترک گفته اید و از آنان اعراض کرده اید؟ من که پیغمبر شما هستم نزد زنان می روم، روز غذا می خورم، و شب را می خوابم و هر کس از سنت من روی گرداند از من نیست.

(وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۲۱)

ص: ۴۶

۳۳- نزول رحمت الهی

فَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ :

إِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذَا جَامَعَ أَهْلَهُ بَسَطَ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ جَنَاحَهُ وَتَنَزَّلُ الرَّحْمَةُ فَإِذَا اغْتَسَلَ

بَنَى اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ قَطْرَةٍ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ.

پاداش کسی که در پی آمیزش جنسی حلال غسل کند چیست؟

حضرت فرمود: هر گاه مؤمن با همسرش هم بستر شود، هفتاد هزار فرشته بالهایشان را می گسترانند و رحمت الهی بر او فرود می آید، هنگامی که غسل کند خداوند به تعداد هر قطره ای از آب غسل؛ خانه ای در بهشت برای او بنا می کند.

(بحار الانوار، ج ۹، ص ۲۹۸)

ص: ۴۷

۳۴- آزار رسانی

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم :

أَلْمَا وَإِنَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ بَرِيئَانِ مِمَّنْ أَضَرَّ بِامْرَأَةٍ حَتَّى تَخْتَلِعَ مِنْهُ وَمَنْ أَضَرَّ بِالْمَرْأَةِ حَتَّى تَفْتَدِيَ مِنْهُ لَمْ يَرْضَ اللَّهُ [عَنْهُ] بِعُقُوبَتِهِ دُونَ النَّارِ لِأَنَّ اللَّهَ يَغْضَبُ لِلْمَرْأَةِ كَمَا يَغْضَبُ لِلْيَتِيمِ.

بدانید که خدا و رسولش بیزارند از مردی که آن قدر به خانمش آزار برساند که زن برای نجات جاننش ناچار شود با بخشیدن مهریه و یا مال دیگری از شوهرش جدا شود. هر کسی چنین رفتاری با همسرش داشته باشد خداوند برای چنین مردی به عذابی کمتر از آتش جهنم رضایت نمی دهد، زیرا خداوند همان گونه که برای یتیم و ظلم به یتیم به خشم می آید، برای زن و ظلم به او نیز به خشم می آید.

(مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۳۸۰)

ص: ۴۸

۳۵- اطاعت معصیت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم :

يَا عَلِيُّ، مَنْ أَطَاعَ امْرَأَتَهُ أَكَبَّهُ اللَّهُ عَلَى وَجْهِهِ فِي النَّارِ، فَقَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَمَا تِلْكَ الطَّاعَةُ؟ قَالَ: يَأْذُنُ لَهَا فِي الذُّهَابِ إِلَى الْحَمَامَاتِ وَالْعُرْسَاتِ وَالنَّائِحَاتِ وَلُبْسِ الثِّيَابِ الرَّقَاقِ.

ای علی! هر کس از زنش اطاعت کند (یعنی با درخواست های نامشروع زنش موافقت کند)، خداوند، او را به رو در آتش می افکند.

علی علیه السلام گفت: این اطاعت چیست؟ حضرت (از باب نمونه) فرمود: اجازه دادن به او برای رفتن به حمام ها (امروزه مثل ساحل دریا و استخرهایی که محرم و نامحرم مخلوط هستند) و عروسی ها (مراکز ناسالمی که زن از اختلاط نامناسب و تعدی نامحرمان در امان نیست) و نوحه سرایی ها (مجالس سوگواری که زنان بی توجه به حضور نامحرمان موهایشان را افشان می کنند و به سر و صورت می زنند و یا صدا به ناله بلند می کنند) و پوشیدن لباس های نازک و بدن نما.

(الکافی، ج ۱۵، ۴۰)

ص: ۴۹

۳۶- اهانت و تحقیر

رُویَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ:

مَنْ أَهَانَ خَمْسًا خَيْرَ خَمْسًا: مَنْ اسْتَخَفَّ بِالْعُلَمَاءِ خَيْرَ الدِّينِ، وَمَنْ اسْتَخَفَّ بِالْأَمْرَاءِ خَيْرَ الدُّنْيَا، وَمَنْ اسْتَخَفَّ بِالْجِيرَانِ خَيْرَ الْمَنَافِعِ، وَمَنْ اسْتَخَفَّ بِالْأَقْرَبَاءِ خَيْرَ الْمَرْوَةِ، وَمَنْ اسْتَخَفَّ بِأَهْلِهِ خَيْرَ طَيْبِ عَيْشِهِ.

هر کس به پنج طایفه توهین کند از پنج ناحیه ضرر می بیند:

هر که به علما اهانت کند دینش را از دست می دهد، هر که به زمامداران توهین کند دنیایش را از دست می دهد، هر که به همسایه اش بی اعتنایی کند از منافع (مانند کمک و همکاری در مشکلات و تحقیقات) محروم می شود، آن که فامیل و خویشانش را سبک شمارد جوان مردی و حمایت های آنان را از دست می دهد، و آن که به همسرش اهانت ورزد و او را تحقیر نماید لذت و شیرینی زندگی را بر باد می دهد.

(تحریر المواعظ العددیه، ص ۳۸۳)

ص: ۵۰

۳۷- بخل ورزیدن

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

أَبْغَضُ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

مَنْ ضَنَّ عَلَى عِيَالِهِ.

دشمن ترین بندگان در نزد خداوند عز و جل، کسی است که نسبت به خانواده اش بخل ورزد.

(حکمت نامه پیامبر اعظم ۷، ج ۳، ص ۳۸۶)

ص: ۵۱

۳۸- بد رفتاری و بد گفتاری

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

أَلَمْ أُخْبِرْكُمْ بِشَرِّ رِجَالِكُمْ؟ قُلْنَا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَقَالَ: إِنَّ مِنْ شَرِّ رِجَالِكُمُ الْبُهَاتَ الْجَرِيءَ الْفَحَّاشَ، الْآكِلَ وَحَدَّهُ، وَالْمَانِعَ رِفْدَهُ، وَالضَّارِبَ عَبْدَهُ، وَالْمُلْجِيَّ عِيَالَهُ إِلَى غَيْرِهِ .

آیا شما را از بدترین مردانان آگاه سازم؟

گفتیم: بله، ای پیامبر خدا! فرمود: از بدترین مردان شما، کسانی هستند که به مردم، پیوسته تهمت می زنند (به دیگران بدون دلیل نسبت های ناروا می دهند)، جسور و گستاخ اند، ناسزا گو و بدزبانند، تنها خورند، دست دهنده ندارند (ثروت دارند ولی به خانواده و دیگران کمک نمی کنند)، خدمت کار (و زیر دستان) خود را کتک می زنند و عایله شان را [برای تأمین مخارج خود] محتاج دیگران می سازند.

(الکافی، ج ۲، ص ۲۹۲)

ص: ۵۲

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

وَمَنْ كَانَتْ لَهُ امْرَأَتَانِ فَلَمْ يَعْدِلْ بَيْنَهُمَا فِي الْقَسْمِ مِنْ نَفْسِهِ وَمَالِهِ، جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَغْلُوبًا مَائِلًا شُقُّهُ حَتَّى يَدْخُلَ النَّارَ.

هر که دو زن داشته باشد و در تقسیم خود (در موضوع هم خوابگی) و خرجی دادن به آن ها، میانشان به یکسان رفتار نکند، روز قیامت، در حالی او را می آورند که دست هایش بسته و نیمی از بدنش به یک طرف، کج شده است.

(وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۳۴۲)

ص: ۵۳

۴۰- تنوع طلبی

قال الصادق عليه السلام:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُبْغِضُ كُلَّ مِطْلَاقٍ ذَوَّاقٍ.

قطعاً خداوند عزوجل مردانی را که تنوع طلب هستند و زنانشان را زیاد طلاق می دهند دشمن می دارد و از آنان متنفر است.

(الكافی، ج ۶، ص ۵۵).

ص: ۵۴

۴۱- تأمین نیازمندی ها

قال رسول الله صلى الله عليه و آله وسلم:

كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُضَيِّعَ مَنْ يَعُولُ.

برای مرد همین گناه بس است که خانواده اش را ضایع کند و در تأمین نیازمندی های آنان کوتاهی کند.

(وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۶۸)

ص: ۵۵

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

